

RIESZ POTANSİYELLERİ ÜZERİNE

M. Zeki SARIKAYA, Hüseyin YILDIRIM

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Matematik Bölümü,
AFYON

ÖZET

Bu çalışmada, Lagrange teoremi yardımıyla L^p uzayında klasik Riesz potansiyelleri için bir kestirim yapılmıştır.

Anahtar Kelime: Riesz Potansiyelleri, Lagrange Teoremi

ON THE RIESZ POTENTIALS

ABSTRACT

In this study, the estimate was made for the classical Riesz potentials in L^p space by the Lagrange theorem.

Key Words: Riesz Potentials, Lagrange Theorem.

1. GİRİŞ

Bu çalışmada, $0 < \alpha < n$ olmak üzere $f \in L^p$ için, klasik Riesz potansiyelleri

$$U_\alpha f(x) = \int_{\mathbb{R}^n} |y-x|^{\alpha-n} dy$$

şeklinde alınmıştır [1] ve [2]. İlk olarak çalışmanın esasını oluşturan teorem için iki lemma verelim.

Lemma 1: $0 < \alpha < n$ olsun. $x, y \in \mathbb{R}^n$ için,

$$\sup_{r>0} r^{-n} \iint_{|y|<r} |y-x|^{\alpha-n} dy \leq C|x|^{\alpha-n}$$

dur.

İspat: $|x - y|$ uzaklıği için küresel koordinatları gözönüne alırsak,

$$\int_{|y-x|<\frac{|x|}{2}} |y-x|^{\alpha-n} dy = S_{n-1} \int_0^{\frac{|x|}{2}} \rho^{\alpha-1} d\rho = C_1 |x|^\alpha$$

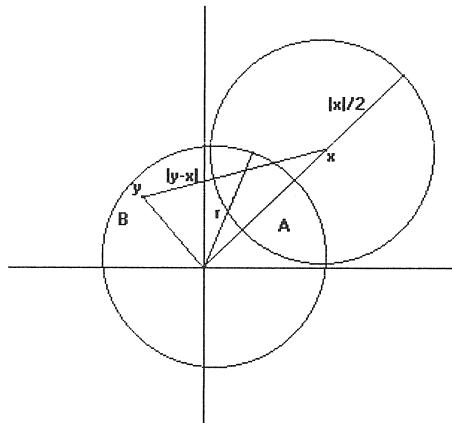
elde edilir. Burada, $\frac{|x|}{2} \geq r$ ve $\frac{|x|}{2} < r$ durumlarını ayrı ayrı dikkate alarak aşağıdaki eşitsizlikleri elde ederiz.

$\frac{|x|}{2} \geq r$ olsun. Bu durumda

$$\int_{|y| < r} |y-x|^{\alpha-n} dy \leq \int_{|y| < r} (|x| - |y|)^{\alpha-n} dy \leq 2^{n-\alpha} |x|^{\alpha-n} \frac{r^n}{n} S_{n-1} = C_2 r^n |x|^{\alpha-n}$$

elde edilir.

$\frac{|x|}{2} < r$ olsun. Bu durumda aşağıdaki şekli göz önüne alarak,

$$\begin{aligned}
\int_{|y|<r} |y-x|^{\alpha-n} dy &= \int_B \frac{dy}{|y-x|^{n-\alpha}} + \int_A \frac{dy}{|y-x|^{n-\alpha}} \\
&\leq \int_B \frac{dy}{\left(\frac{|x|}{2}\right)^{n-\alpha}} + \int_A \frac{dy}{|y-x|^{n-\alpha}} \\
&\leq 2^{n-\alpha} |x|^{\alpha-n} \int_{|y|<r} dy + \int_{|y|<\frac{|x|}{2}} 2^{n-\alpha} |x|^{\alpha-n} dy \\
&= C_2 r^n |x|^{\alpha-n} + C_1 |x|^\alpha
\end{aligned}$$

elde edilir. Böylece, $\frac{|x|}{2} \geq r$ ve $\frac{|x|}{2} < r$ için

$$r^{-n} \int_{|y|<r} |y-x|^{\alpha-n} dy = \begin{cases} C_2 |x|^{\alpha-n}, & \frac{|x|}{2} \geq r \\ C_3 \left(|x|^{\alpha-n} + \frac{|x|^\alpha}{r^n} \right), & \frac{|x|}{2} < r \end{cases}$$

$$\leq \begin{cases} C_2 |x|^{\alpha-n}, & \frac{|x|}{2} \geq r \\ C_4 |x|^{\alpha-n}, & \frac{|x|}{2} < r \end{cases}$$

dir. $C = \max\{C_2, C_4\}$ seçilirse,

$$\sup_{r>0} r^{-n} \int_{|y|<r} |y-x|^{\alpha-n} dy \leq C |x|^{\alpha-n}$$

elde edilir.

Lemma 2: $\tau = |x - z|$ olsun. $y \in R^n - B(x, 2\tau)$ olmak üzere

$$|x - y|^{\alpha-n} - |z - y|^{\alpha-n} < M\tau|x - y|^{\alpha-n-1}$$

dir.

Ispat: $x - y = t \Rightarrow |x - y| = |t| = \sqrt{t_1^2 + \dots + t_n^2}$ ve $z - y = z - x + t = t + h$ ise $|z - y| = |t + h|$ olarak alalım. Çok değişkenliler için Lagrange teoremi $0 < \theta < 1$ olmak üzere,

$$|f(t_1 + h_1, \dots, t_n + h_n) - f(t_1, \dots, t_n)| \leq \left| \frac{\partial f(t + \theta h)}{\partial t_1} h_1 \right| + \dots + \left| \frac{\partial f(t + \theta h)}{\partial t_n} h_n \right|$$

dir. $f(t) = |t|^{\alpha-n}$ fonksiyonu için

$$\begin{aligned} |t + h|^{\alpha-n} - |t|^{\alpha-n} &\leq \left| \frac{\partial f(t + \theta h)}{\partial t_1} h_1 \right| + \dots + \left| \frac{\partial f(t + \theta h)}{\partial t_n} h_n \right| \\ &= |\alpha - n| \left(\sqrt{(t_1 + \theta h_1)^2 + \dots + (t_n + \theta h_n)^2} \right)^{\alpha-n-1} \\ &\quad \times \left(\frac{(t_1 + \theta h_1)h_1 + \dots + (t_n + \theta h_n)h_n}{\sqrt{(t_1 + \theta h_1)^2 + \dots + (t_n + \theta h_n)^2}} \right) \\ &= |\alpha - n| \left(\sqrt{\sum t_k^2 + \theta^2 \sum h_k^2 + 2\theta(t, h)} \right)^{\alpha-n-1} \\ &\quad \times \left(\frac{\sum (t_k + \theta h_k)h_k}{\sqrt{(t_1 + \theta h_1)^2 + \dots + (t_n + \theta h_n)^2}} \right) \end{aligned}$$

elde edilir. $\sum t_k^2 = a^2$, $\sum h_k^2 = \tau^2$ ve Cauchy eşitsizliğinden

$$(t, h) = \sum t_k h_k \leq \left(\sum t_k^2 \right)^{\frac{1}{2}} \left(\sum h_k^2 \right)^{\frac{1}{2}} = a\tau$$

olduklarını gözönüne alırsak,

$$\begin{aligned} |t+h|^{\alpha-n} - |t|^{\alpha-n} &\leq |\alpha-n| \left(\sqrt{a^2 + \theta^2 \tau^2 + 2\theta(t, h)} \right)^{\alpha-n-1} \\ &\quad \times \left(\frac{\sum (t_k + \theta h_k) h_k}{\sqrt{(t_1 + \theta h_1)^2 + \dots + (t_n + \theta h_n)^2}} \right) \end{aligned}$$

yazılır. Cauchy eşitsizliğinden

$$\begin{aligned} \frac{\sum (t_k + \theta h_k) h_k}{\sqrt{(t_1 + \theta h_1)^2 + \dots + (t_n + \theta h_n)^2}} &\leq \frac{\left(\sum (t_k + \theta h_k)^2 \right)^{\frac{1}{2}} \left(\sum h_k^2 \right)^{\frac{1}{2}}}{\sqrt{(t_1 + \theta h_1)^2 + \dots + (t_n + \theta h_n)^2}} \\ &= \left(\sum h_k^2 \right)^{\frac{1}{2}} = \tau \end{aligned}$$

yazılır. Dolayısıyla,

$$|t+h|^{\alpha-n} - |t|^{\alpha-n} \leq |\alpha-n| \left(\sqrt{a^2 + \theta^2 \tau^2 + 2\theta(t, h)} \right)^{\alpha-n-1} \tau$$

olur. Burada $a^2 + \theta^2 h^2 + 2\theta(t, h) + 2\theta a \tau - 2\theta a \tau > 0$ olup $a^2 + \theta^2 h^2 - 2\theta a \tau > 0$ dır. O halde $f(\theta) = \theta^2 h^2 - 2\theta a \tau + a^2$ polinomunu göz önüne alalım. $f'(\theta) = 0$ dan bu polinom fonksiyonu $\theta = \frac{a}{\tau}$ noktasında minimum değerini alacaktır. Halbuki $a = |x-y| > 2\tau$ olduğunda $\frac{a}{\tau} > 2$ dır.

Dolayısıyla $\theta = \frac{a}{\tau}$ noktası $0 < \theta < 1$ aralığının dışında kalacağından $f(\theta)$ fonksiyonu minimum değerini $\theta = 1$ noktasında alacaktır. Böylece,

$$\begin{aligned} |t+h|^{\alpha-n} - |t|^{\alpha-n} &< |\alpha-n| \left(\sqrt{(a-\tau)^2} \right)^{\alpha-n-1} \tau \\ &= |\alpha-n| \tau |a-\tau|^{\alpha-n-1} \\ &< |\alpha-n| \tau |a|^{\alpha-n-1} \left| 1 - \frac{\tau}{a} \right|^{\alpha-n-1} \\ &= M \tau |x-y|^{\alpha-n-1} \end{aligned}$$

elde edilir.

Teorem 1: $0 < \alpha - \frac{n}{p} < 1$ olsun. $f \in L^p(R^n)$ fonksiyonu için

$$\int_{R^n} (1 + |y|)^{\alpha-n} |f(y)| dy < \infty$$

şartı sağlanıyorrsa,

$$\left(\sup_{r>0} r^{-np} \int_{|z|<r} |U_\alpha f(x) - U_\alpha f(z)|^p dz \right)^{\frac{1}{p}} \leq C|x|^{\alpha - \frac{n}{p}} \|f\|_p$$

dir.

İspat: $r = |x - z|$ için

$$\begin{aligned} U_\alpha f(z) &= \int_{B(x,2r)} |z - y|^{\alpha-n} f(y) dy + \int_{R^n - B(x,2r)} |z - y|^{\alpha-n} f(y) dy \\ &= u_1(z) + u_2(z) \end{aligned}$$

yazılır. $(\alpha - n)p' + n > 0$ için $u_1(z)$ 'e Hölder eşitsizliğini uygularsak,

$$\begin{aligned} |u_1(z)| &\leq \left(\int_{B(x,2r)} |z - y|^{(\alpha-n)p'} dy \right)^{\frac{1}{p'}} \left(\int_{B(x,2r)} |f(y)|^p dy \right)^{\frac{1}{p}} \\ &\leq \left(\int_{B(x,r)} |z - y|^{(\alpha-n)p'} dy \right)^{\frac{1}{p'}} \|f\|_p \\ &\leq Cr^{[(\alpha-n)p'+n]/p'} \|f\|_p \end{aligned}$$

elde edilir. $u_2(x)$ için Lemma 2 yi gözönüne alırsak,

$$|u_2(x) - u_2(z)| \leq Cr \int_{R^n - B(x, 2r)} |x - y|^{\alpha-n-1} |f(y)| dy$$

yazılır. $(\alpha - n - 1)p' + n < 0$ için son eşitsizliğin sağ tarafına Hölder eşitsizliğini uygularsak,

$$\begin{aligned} |u_2(x) - u_2(z)| &\leq Cr \left(\int_{R^n - B(x, 2r)} |x - y|^{(\alpha-n-1)p'} dy \right)^{\frac{1}{p'}} \left(\int_{R^n - B(x, 2r)} |f(y)|^p dy \right)^{\frac{1}{p}} \\ &\leq Cr^{[(\alpha-n)p'+n]/p'} \|f\|_p \end{aligned}$$

elde edilir. Böylece,

$$|U_\alpha f(x) - U_\alpha f(z)| \leq C|x - z|^{\frac{\alpha-n}{p}} \|f\|_p$$

olduğu görülür. Şimdi Lemma 1 den

$$\begin{aligned} \left(\sup_{r>0} r^{-np} \int_{|z|<r} |U_\alpha f(x) - U_\alpha f(z)|^p dz \right)^{\frac{1}{p}} &\leq \left(\sup_{r>0} r^{-np} \int_{|z|<r} (C|x - z|^{\frac{\alpha-n}{p}} \|f\|_p)^p dz \right)^{\frac{1}{p}} \\ &= C\|f\|_p \left(\sup_{r>0} r^{-np} \int_{|z|<r} |x - z|^{\alpha-np} dz \right)^{\frac{1}{p}} \\ &\leq C|x|^{\frac{\alpha-n}{p}} \|f\|_p \end{aligned}$$

sonucuna ulaşılır. Bu ise teoremin ispatıdır.

KAYNAKÇA

1. Mizuta Y., *Boundary Limits of Harmonic Functions in Sobolev-Orlicz Classes*, The Proceedings of ICPT 90 in Nagoya, 235-249, (1991).
2. Yıldırım H., Sarıkaya M. Z., *On The Generalized Riesz Potentials*, J. Inst. of Math. and Comp. Sci., 14 (3): 217-224, (2001).

